

Słowo wstępne

Tradycyjne podejście do rozwiązywania dylematów środowiskowych coraz częściej wymaga rewizji nowych problemów ogólnie określanych mianem „ekologicznych”. Są one bardzo złożone i dotyczą zarówno sfery społecznej, jak i gospodarczej. Podkreśla się także potrzebę nowych rozwiązań edukacyjnych i kształtowania nowego typu przywództwa edukacyjnego, zarówno w wymiarze lokalnym, jak i globalnym. Otwartym pozostaje, omawiane od kilkunastu lat, zagadnienie myślenia systemowego – od ewaluacji programów po zarządzanie zasobami naturalnymi (Bosh, King i Herbohn, 2007; Cabrera, Colosi i Lobdell, 2008,).

Edukacja na rzecz środowiska musi prowadzić uczącego się do skonstruowania siatki powiązań, do analizy sytuacji poprzez zintegrowanie różnych podejść – fizycznego, ekologicznego, społecznego, ekonomicznego itp. Jest to odpowiednie narzędzie do poruszania problemów, nazwane przez francuskiego pedagoga André Giordana (1991) za słynnym wyrażeniem Joëla de Rosnaya „makroskopem”. Zakłada ono między innymi zidentyfikowanie elementów systemu, kontekstu, w jakim się one znajdują oraz praw rządzących ich interakcjami. Podejście „niesystemowe” faworyzowane często przez szkolne przedmioty przyrodnicze i ścisłe, wydaje się być przeszkodą nie do pokonania dla podejścia opartego na

zrównoważonym rozwoju, przede wszystkim ze względu na brak holistycznej wizji tych zagadnień.

W bieżącym numerze naszego Czasopisma proponujemy Państwu zróżnicowane podejścia do edukacji ekologicznej i środowiskowej – być może będzie to początek wspólnego budowania przez naszych Autorów i Czytelników systemowej wizji edukacji dla zrównoważonego rozwoju, wciąż nieobecnej w praktyce szkolnej.

Katarzyna Potyrała

Bibliografia

- Bosh, O.J.H., King, C.A., Herbohn, J.L., Russel, I. W., Smith, C.S. (2007). Getting the big picture in natural resource management–systems thinking as “method” for scientists, policy makers, and other stakeholders. *Systems Research and Behavioral Science*, 24, 217–23.
- Cabrera, D., Colosi, L., Lobdell, C. (2008). Systems thinking. *Evaluation and Program Planning*, 31(3), 299–310.
- Giordan, A., Souchon, C. (1991). Education for the environment. *Collection André Giordan et Jean - Louis Martinand*, Nice: Z' Éditions, 9-11.